

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

2. března 2023*

„Řízení o předběžné otázce – Prostor svobody, bezpečnosti a práva – Justiční spolupráce v trestních věcech – Směrnice 2014/41/EU – Evropský vyšetřovací příkaz – Článek 1 odst. 1 – Pojem ‚justiční orgán‘ – Článek 2 písm. c) – Pojem ‚vydávající orgán‘ – Rozhodnutí vydané daňovou správou bez potvrzení soudcem nebo státním zástupcem – Daňová správa, která přebírá práva a povinnosti státního zastupitelství v daňovém trestním řízení“

Ve věci C-16/22,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Oberlandesgericht Graz (Vrchní zemský soud ve Štýrském Hradci, Rakousko) ze dne 21. prosince 2021, došlým Soudnímu dvoru dne 6. ledna 2022, v řízení o uznání a výkonu evropského vyšetřovacího příkazu týkajícím se

MS,

za účasti:

Staatsanwaltschaft Graz,

Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Düsseldorf,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení K. Jürimäe (zpravodajka), předsedkyně senátu, M. Safjan, N. Piçarra, N. Jääskinen a M. Gavalec, soudci,

generální advokát: J. Richard de la Tour,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za MS J. Herbstem, Rechtsanwalt,
- za rakouskou vládu A. Poschem, J. Schmoll a M.-T. Rappersberger, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: němčina.

- za německou vládu J. Möllerem, P. Buschem, M. Hellmannem a D. Klebsem, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi S. Grünheid a M. Wasmeierem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 1 odst. 1 prvního pododstavce a článku 2 písm. c) bodu i) směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) 2014/41/EU ze dne 3. dubna 2014 o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech (Úř. věst. 2014, L 130, s. 1).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci žádosti o výkon evropského vyšetřovacího příkazu v Rakousku, který vydal Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Münster (Finanční úřad pro daňové trestní věci a daňové vyšetřování v Düsseldorfu, Německo) (dále jen „Finanční úřad pro daňové trestní věci v Düsseldorfu“) vůči MS.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 5 až 8 odůvodnění směrnice 2014/41 znějí takto:
 - „(5) [...] ukázalo [se], že stávající rámec pro shromažďování důkazních prostředků je příliš roztržitý a složitý. Je proto třeba zaujmout nový přístup.
 - (6) Ve Stockholmském programu přijatém Evropskou radou ve dnech 10.–11. prosince 2009 Evropská rada uvedla, že je třeba dále usilovat o zavedení komplexního systému pro získávání důkazů v případech, jež mají přeshraniční rozměr; tento systém by měl být založen na zásadě vzájemného uznávání. Evropská rada uvedla, že stávající nástroje v dané oblasti tvoří neuspořádaný systém a že je zapotřebí nového přístupu založeného na zásadě vzájemného uznávání, který však rovněž zohlední pružnost tradičního systému vzájemné právní pomoci. Evropská rada proto vyzvala k vytvoření komplexního systému, který nahradí všechny stávající nástroje v této oblasti včetně rámcového rozhodnutí [Rady] 2008/978/SVV [ze dne 18. prosince 2008 o evropském důkazním příkazu k zajištění předmětů, listin a údajů pro účely řízení v trestních věcech (Úř. věst. 2008, L 350, s. 72)], který se bude v co největším rozsahu vztahovat na všechny druhy důkazů, bude obsahovat lhůty pro vykonání a co nejvíce omezí důvody pro odmítnutí.
 - (7) Tento nový přístup je založen na jednotném nástroji nazvaném evropský vyšetřovací příkaz. Evropský vyšetřovací příkaz má být vydáván za účelem provedení jednoho či několika konkrétních vyšetřovacích úkonů ve státě, který evropský vyšetřovací příkaz vykonává (dále jen ‚vykonávající stát‘), s cílem shromáždit důkazy. To zahrnuje získávání důkazů, které již má vykonávající orgán k dispozici.

(8) Evropský vyšetřovací příkaz by měl mít horizontálně vymezenou oblast působnosti, a měl by se proto vztahovat na všechny vyšetřovací úkony zaměřené na shromažďování důkazů. [...]"

4 Článek 1 této směrnice, nadepsaný „Evropský vyšetřovací příkaz a povinnost jej vykonat“, v odstavci 1 prvním pododstavci stanoví:

„Evropský vyšetřovací příkaz je rozhodnutí justičního orgánu vydané či potvrzené justičním orgánem jednoho členského státu (dále jen ‚vydávající stát‘) za účelem provedení jednoho nebo několika konkrétních vyšetřovacích úkonů v jiném členském státě (dále jen ‚vykonávající stát‘) s cílem získat důkazy v souladu s touto směrnicí.“

5 Článek 2 uvedené směrnice, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

c) ‚vydávajícím orgánem‘:

- i) soudce, soud, vyšetřující soudce nebo státní zástupce příslušný v daném případě nebo
- ii) jakýkoli jiný příslušný orgán, který vydávající stát určí a který v konkrétním případě jedná jako vyšetřující orgán v trestním řízení a má v souladu s vnitrostátním právem pravomoc nařídít shromažďování důkazů. Kromě toho musí evropský vyšetřovací příkaz před jeho předáním vykonávajícímu orgánu a po posouzení jeho souladu s podmínkami pro vydání evropského vyšetřovacího příkazu podle této směrnice, zejména s podmínkami stanovenými v čl. 6 odst. 1, potvrdit soudce, soud, vyšetřující soudce nebo státní zástupce ve vydávajícím státě. Pokud byl evropský vyšetřovací příkaz potvrzen justičním orgánem, může být pro účely předání evropského vyšetřovacího příkazu tento orgán rovněž považován za vydávající orgán;

[...]"

6 Článek 4 téže směrnice, nadepsaný „Druhy řízení, pro které lze evropský vyšetřovací příkaz vydat“, stanoví:

„Evropský vyšetřovací příkaz může být vydán:

- a) v souvislosti s trestním řízením, které je vedeno nebo může být vedeno justičním orgánem pro trestný čin podle vnitrostátního práva vydávajícího státu;
- b) v řízení správních orgánů pro činy, které tyto orgány stíhají podle vnitrostátního práva vydávajícího státu jako protiprávní jednání za předpokladu, že jejich rozhodnutí může vést k řízení u soudu, který je příslušný zejména pro trestní věci;
- c) v řízení justičních orgánů pro činy, které tyto orgány stíhají podle vnitrostátního práva vydávajícího státu jako protiprávní jednání za předpokladu, že jejich rozhodnutí může vést k řízení u soudu, který je příslušný zejména pro trestní věci, a
- d) v souvislosti s řízením podle písmen a), b) a c), která se týkají trestných činů nebo protiprávního jednání, za které může nést odpovědnost nebo být potrestána právnická osoba ve vydávajícím státě.“

7 Článek 33 směrnice 2014/41, nadepsaný „Oznámení“, v odstavcích 1 a 2 stanoví:

„1. Do 22. května 2017 sdělí každý členský stát [Evropské komisi]:

a) orgán nebo orgány, které jsou podle vnitrostátního právního řádu příslušné ve smyslu čl. 2 písm. c) a d), pokud je tento členský stát vydávajícím nebo vykonávajícím státem;

[...]

2. Každý členský stát může rovněž poskytnout Komisi seznam nezbytných dokladů, které bude vyžadovat podle čl. 22 odst. 4.“

8 Formulář evropského vyšetřovacího příkazu, který je uveden v příloze A této směrnice, obsahuje mimo jiné oddíl K, ve kterém musí být uveden druh orgánu, který vydal evropský vyšetřovací příkaz, tj. justiční orgán nebo jakýkoli jiný příslušný orgán podle práva vydávajícího státu. Tento formulář obsahuje rovněž oddíl L, v němž musí být v případě potřeby uvedeny údaje o justičním orgánu, který evropský vyšetřovací příkaz potvrdil.

Německé právo

9 V písemném oznámení Stálého zastoupení Spolkové republiky Německo při Evropské unii ze dne 14. března 2017 tento členský stát v souladu s čl. 33 odst. 1 a 2 směrnice 2014/41 uvedl:

„Podle použitelných pravidel o příslušnosti spolkových zemí v Německu mohou být vydávajícími a vykonávajícími orgány všechny justiční orgány, a tedy zejména Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof [(Nejvyšší státní zástupce při Spolkovém soudním dvoru, Německo)], státní zastupitelství, nejvyšší státní zastupitelství a Zentrale Stelle in Ludwigsburg [(Ústřední úřad ministerstev spravedlnosti spolkových zemí pro vyšetřování národněsocialistických zločinů v Ludwigsburgu, Německo)], jakož i všechny soudy příslušné v trestních věcech.

Kromě toho mohou být vydávajícími a vykonávajícími orgány rovněž správní orgány, které jsou podle německého práva příslušné v oblasti stíhání a trestání přestupků.

Pokud jde o žádosti, které německé správní orgány zasílají jinému členskému státu Unie, je v souladu s čl. 2 písm. c) [směrnice 2014/41] stanoveno, že tyto žádosti musí být v zásadě potvrzeny státním zastupitelstvím při zemském soudu, v jehož obvodu má sídlo správní orgán. Odchylně od výše uvedeného mohou spolkové země udělit pravomoc k tomuto potvrzení soudu nebo mohou výjimečně upravit místní příslušnost státního zastupitelství pověřeného potvrzením [...]

Žádosti německých daňových orgánů, které na základě čl. 386 odst. 2 Abgabenordnung [německý daňový zákoník, ve znění zveřejněném dne 1. října 2002 (BGBl. 2002 I, s. 3866; BGBl. 2003 I, s. 61)], vedou samostatně trestní vyšetřování, nemusí být potvrzené justičním orgánem nebo soudem. V takovém případě přebírají na základě čl. 399 odst. 1 německého daňového zákoníku ve spojení s čl. 77 odst. 1 [Gesetz über die internationale Rechtshilfe in Strafsachen (německý zákon o mezinárodní právní pomoci v trestních věcech), ve znění zveřejněném dne 27. června 1994 (BGBl. 1994 I, s. 1537)] daňové orgány práva a povinnosti státního zastupitelství, a jednají tudíž jako justiční orgán ve smyslu čl. 2 písm. c) [směrnice 2014/41]“.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 10 Finanční úřad pro daňové trestní věci v Düsseldorfu vede proti MS vyšetřování pro zkrácení daně. MS je jakožto jednatelka společnosti s ručením omezeným podezřelá z toho, že v období od roku 2015 do února 2020 nepřiznala tržby z provozování nevěstinců, přičemž takové opomenutí má daňový dopad přibližně ve výši 1,6 milionu eur.
- 11 Za účelem tohoto vyšetřování vydal tento finanční úřad evropský vyšetřovací příkaz, který dne 23. července 2020 předal Staatsanwaltschaft Graz (Státní zastupitelství ve Štýrském Hradci, Rakousko). Tímto příkazem uvedený úřad požádal Státní zastupitelství ve Štýrském Hradci, aby od banky nacházející se v Rakousku shromáždilo dokumenty týkající se dvou bankovních účtů vedených na jméno MS pro období od 1. ledna 2015 do 28. února 2020.
- 12 V oddílu K uvedeného příkazu bylo uvedeno, že byl vydán „justičním orgánem“. Z toho důvodu příslušný úřad nevyplnil oddíl L tohoto příkazu, v němž v případě potvrzení tohoto příkazu justičním orgánem musí být uvedeny údaje tohoto orgánu.
- 13 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že podle Strafprozessordnung (rakouský trestní řád) může být bance uložena povinnost poskytnout údaje o bankovních účtech a předat dokumenty týkající se těchto účtů pouze na základě vyšetřovacího úkonu, který musí státní zastupitelství nařídit s povolením soudu.
- 14 Usnesením vydaným 5. srpna 2020 na žádost státního zastupitelství ve Štýrském Hradci Haft- und Rechtsschutzrichterin (soudkyně pro vazbu a soudní ochranu) u Landesgericht für Strafsachen Graz (zemský soud pro trestní věci ve Štýrském Hradci, Rakousko) povolila výkon evropského vyšetřovacího příkazu uvedeného v bodě 11 tohoto rozsudku. Dne 7. srpna 2020 státní zastupitelství ve Štýrském Hradci nařídilo výkon požadovaného opatření.
- 15 MS podala proti usnesení ze dne 5. srpna 2020 žalobu k Oberlandesgericht Graz (vrchní zemský soud ve Štýrském Hradci, Rakousko), který je předkládajícím soudem. Před tímto soudem MS tvrdí, že Finanční úřad pro daňové trestní věci v Düsseldorfu není ani „justičním orgánem“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 směrnice 2014/41, ani „vydávajícím orgánem“ ve smyslu čl. 2 písm. c) této směrnice. Tento úřad tedy není příslušný k vydání evropského vyšetřovacího příkazu.
- 16 Předkládající soud zdůrazňuje, že má rozhodnout o legalitě výkonu evropského vyšetřovacího příkazu vydaného Finančním úřadem pro daňové trestní věci v Düsseldorfu. Upřesňuje, že toto rozhodnutí nebylo potvrzeno justičním orgánem, tak jak je to stanoveno v čl. 2 písm. c) bodu ii) směrnice 2014/41 v případě, že je vydávajícím orgánem jiný orgán než soudce, soud, vyšetřující soudce nebo státní zástupce příslušný v dané věci. Je tedy nezbytné určit, zda může být daňová správa, která je oprávněná podle německého práva u určitých trestných činů převzít práva a povinnosti státního zastupitelství, považována za „justiční orgán“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 této směrnice a za „státního zástupce“ ve smyslu čl. 2 písm. c) bodu i) uvedené směrnice.
- 17 Podle tohoto soudu argumenty vycházející ze znění a účelu těchto ustanovení, jak je vyložil Soudní dvůr v rozsudku ze dne 8. prosince 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Padělané platební příkazy) (C-584/19, EU:C:2020:1002), a generální advokát M. Campos Sánchez-Bordona ve svém stanovisku ve věci Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung Münster (C-66/20, EU:C:2021:200), takovému postavení na roveň brání.

- 18 V této souvislosti zdůrazňuje, že institucionální postavení daňové správy, která není uvedena v seznamu justičních orgánů v čl. 2 písm. c) bodě i) směrnice 2014/41 jakožto vydávající orgán, se zřetelně liší od postavení státního zastupitelství, které je v tomto seznamu uvedeno.
- 19 Na rozdíl od státního zastupitelství je tedy daňová správa správním orgánem, který je součástí výkonné moci, příslušným v daňové oblasti, a je začleněn do hierarchické struktury německého ministerstva financí, aniž disponuje autonomií, nezávislostí a svobodou jednání. Byla jí svěřena pravomoc vést trestní vyšetřování samostatně pouze ve vztahu k některým specifickým trestným činům, a to pouze do té doby, než sama takovou věc postoupí státnímu zastupitelství nebo dokud si státní zastupitelství uvedenou věcí neatrhuje, což je možné kdykoliv a bez zvláštního důvodu. Pokud vyšetřování vede státní zastupitelství, má daňová správa pouze stejná práva a povinnosti, jako jsou práva a povinnosti přiznané policejním orgánům. Při samostatném vedení vyšetřování daňová správa pouze „přebírá“ práva a povinnosti státního zastupitelství v rámci trestního vyšetřování, aniž by náležely jí samotné.
- 20 Naproti tomu institucionální postavení státního zastupitelství se vyznačuje tím, že jedná před soudy jako garant zákonnosti, účinně se podílí na výkonu spravedlnosti a slouží obecnému zájmu na dodržování práva.
- 21 Předkládající soud však připouští, že je rovněž možné mít za to, že je daňová správa tím, že přebírá práva a povinnosti státního zastupitelství, postavena na roveň „justičnímu orgánu“ a „vydávajícímu orgánu“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 a čl. 2 písm. c) bodu i) směrnice 2014/41.
- 22 Z rozsudku ze dne 8. prosince 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Padělané platební příkazy) (C-584/19, EU:C:2020:1002, body 51 a 56 až 73) totiž vyplývá, že jediná podmínka pro kvalifikování subjektu uvedeného v čl. 2 písm. c) bodu i) směrnice 2014/41 jako „vydávajícího orgánu“ spočívá v jeho příslušnosti v dotčené věci a ve vydání evropského vyšetřovacího příkazu v souladu se zárukami stanovenými touto směrnicí.
- 23 Za těchto okolností se Oberlandesgericht Graz (Vrchní zemský soud ve Štýrském Hradci) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Mají být čl. 1 odst. 1 [první pododstavec] a čl. 2 písm. c) bod i) [směrnice 2014/41] vykládány v tom smyslu, že za ‚justiční orgán‘ a ‚vydávající orgán‘ ve smyslu těchto ustanovení je třeba považovat také německý Finanzamt für Steuerstrafsachen und Steuerfahndung (Finanční úřad pro daňové trestní věci a daňové vyšetřování), který je podle vnitrostátních právních předpisů oprávněn vykonávat ve vztahu k určitým trestným činům práva a povinnosti státního zastupitelství?“

K předběžné otázce

- 24 Podstatou jediné otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 1 odst. 1 první pododstavec a čl. 2 písm. c) bod i) směrnice 2014/41 musí být vykládány v tom smyslu, že daňová správa členského státu, která ač podléhá jeho moci výkonné, samostatně vede v souladu s vnitrostátním právem daňová trestní vyšetřování namísto státního zastupitelství, přičemž přebírá jeho práva a povinnosti, může být kvalifikována jako „justiční orgán“ a „vydávající orgán“ ve smyslu uvedených ustanovení.

- 25 Pro účely výkladu těchto ustanovení je třeba vzít v úvahu nejen jejich znění, ale i jejich kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž jsou součástí [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. prosince 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Padělané platební příkazy), C-584/19, EU:C:2020:1002, bod 49 a citovaná judikatura].
- 26 Zaprvé, pokud jde o doslovný výklad, je třeba připomenout, že čl. 1 odst. 1 první pododstavec směrnice 2014/41 definuje evropský vyšetřovací příkaz jako rozhodnutí justičního orgánu vydané či potvrzené justičním orgánem jednoho členského státu za účelem provedení jednoho nebo několika konkrétních vyšetřovacích úkonů v jiném členském státě s cílem získat důkazy v souladu s touto směrnicí.
- 27 Pojem „justiční orgán“ použitý v tomto ustanovení v něm není definován. Je tedy třeba vykládat uvedené ustanovení ve spojení s dalšími ustanoveními směrnice 2014/41, a zejména s jejím čl. 2 písm. c).
- 28 Toto ustanovení definuje, co se pro účely této směrnice rozumí „vydávajícím orgánem“. Podle čl. 2 písm. c) bodu i) uvedené směrnice je vydávajícím orgánem „soudce, soud, vyšetřující soudce nebo státní zástupce příslušný v daném případě“. Podle čl. 2 písm. c) bodu ii) téže směrnice je vydávajícím orgánem rovněž „jakýkoli jiný příslušný orgán, který vydávající stát určí a který v konkrétním případě jedná jako vyšetřující orgán v trestním řízení a má v souladu s vnitrostátním právem pravomoc nařídít shromažďování důkazů“. Z posledně uvedeného ustanovení kromě toho vyplývá, že pokud je evropský vyšetřovací příkaz vydán takovým „jiným orgánem“, musí být před jeho předáním vykonávajícímu orgánu potvrzen justičním orgánem, a to soudcem, soudem, vyšetřujícím soudcem nebo státním zástupcem ve vydávajícím státě.
- 29 Z jasného znění čl. 2 písm. c) směrnice 2014/41 vyplývá, že toto ustanovení rozlišuje mezi dvěma kategoriemi vydávajících orgánů uvedených v písmenech i) a ii).
- 30 Článek 2 písm. c) bod i) této směrnice výslovně označuje jako „vydávající orgány“ soudce, soudy, vyšetřující soudce nebo státní zástupce pod jedinou podmínkou, že jsou v daném případě příslušné [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. prosince 2020, Staatsanwaltschaft Wien (Padělané platební příkazy), C-584/19, EU:C:2020:1002, body 50 a 51].
- 31 Pro tyto čtyři orgány je charakteristické, že jsou všechny způsobilé účastnit se výkonu spravedlnosti [obdobně viz rozsudek ze dne 27. května 2019, OG a PI, (Státní zastupitelství v Lübecku a Cvikově), C-508/18 a C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, bod 60]. V souladu s tímto posouzením jsou ostatně, jak vyplývá z čl. 2 písm. c) bodu ii) směrnice 2014/41, kvalifikovány jako „justiční orgány“ ve smyslu této směrnice.
- 32 Kromě toho, jak vyplývá ze samotného znění čl. 2 písm. c) bodu i) směrnice 2014/41, zejména z použití souřadící spojky „nebo“, toto ustanovení obsahuje taxativní výčet těchto čtyř orgánů.
- 33 Tento výklad je podpořen čl. 2 písm. c) bodem ii) této směrnice, který stanoví, že druhá kategorie orgánů spadá pod pojem „vydávající orgán“. Tato kategorie zahrnuje všechny „jiné“ orgány než ty, které jsou uvedeny v čl. 2 písm. c) bodě i) uvedené směrnice, za podmínky, že je takový orgán příslušný k tomu, aby jednal jako orgán pověřený vyšetřováním v trestním řízení [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. prosince 2021, Specializirana prokuratura (Provozní a lokalizační údaje), C-724/19, EU:C:2021:1020, bod 29]. Evropský vyšetřovací příkaz vydaný takovým orgánem musí být před svým předáním vykonávajícímu orgánu potvrzen „justičním orgánem“ uvedeným v čl. 2 písm. c) bod i) téže směrnice.

- 34 Proto odkaz na „jakýkoli jiný orgán“ uvedený v čl. 2 písm. c) bodě ii) směrnice 2014/41 jasně ukazuje, že každý orgán, který není soudcem, soudem, vyšetřujícím soudcem nebo státním zástupcem uvedenými v čl. 2 písm. c) bodě i) této směrnice, musí být posouzen z hlediska čl. 2 písm. c) bodu ii) uvedené směrnice. Takový nejustiční orgán, jako je správní orgán, tedy může spadat pod pojem „vydávající orgán“ ve smyslu čl. 2 písm. c) bodu ii) směrnice 2014/41 za podmínek uvedených v bodě 33 tohoto rozsudku.
- 35 Z toho vyplývá, že čl. 2 písm. c) této směrnice odráží v bodech i) a ii) rozlišování mezi soudní a výkonnou mocí, které je vlastní zásadě dělby moci, jež charakterizuje fungování právního státu. Justičními orgány se tradičně rozumí orgány, které se účastní výkonu spravedlnosti, zejména na rozdíl od správních orgánů, které spadají pod moc výkonnou (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. listopadu 2016, Poltorak, C-452/16 PPU, EU:C:2016:858, bod 35).
- 36 Z výše uvedeného vyplývá, že čl. 2 písm. c) směrnice 2014/41 s ohledem na své znění rozlišuje dvě kategorie vydávajících orgánů, které se vzájemně vylučují. Situace jakéhokoliv orgánu, který není výslovně zmíněn ve výčtu uvedeném v bodě i) tohoto ustanovení, musí být zkoumána na základě bodu ii) tohoto ustanovení.
- 37 Daňové správy členských států přitom nepatří mezi orgány takto taxativně vyjmenované v bodě i) uvedeného ustanovení. Musí být tedy považovány za vydávající orgány ve smyslu čl. 2 písm. c) bodu ii) této směrnice, jsou-li splněny podmínky stanovené v tomto ustanovení.
- 38 Zadruhé kontext, do něhož zapadá čl. 2 písm. c) směrnice 2014/41, a cíl této směrnice rovněž potvrzují doslovný výklad tohoto ustanovení uvedený v bodě 36 tohoto rozsudku.
- 39 Pokud jde totiž o kontextuální výklad, je třeba v první řadě poznamenat, že článek 4 směrnice 2014/41, který stanoví druhy řízení, pro které lze evropský vyšetřovací příkaz vydat, v tomto ohledu uvádí jak řízení vedená „justičním orgánem“, tak řízení „správních orgánů“. Tento článek tedy potvrzuje relevanci rozlišení mezi těmito dvěma typy orgánů v právním rámci zavedeném touto směrnicí a konkrétně v jejím čl. 2 písm. c).
- 40 V druhé řadě ze znění ustanovení čl. 1 odst. 1 prvním pododstavci a v čl. 2 písm. c) směrnice 2014/41 v jejich vzájemném spojení vyplývá, že vydání evropského vyšetřovacího příkazu, který je rozhodnutím justičního orgánu, v každém případě vyžaduje zásah justičního orgánu. Takové rozhodnutí totiž musí být buď vydáno samotným takovým orgánem, nebo jím musí být potvrzeno v případě, že bylo vydáno „jiným orgánem“ ve smyslu čl. 2 písm. c) bodu ii) této směrnice.
- 41 Stejně jako znění těchto ustanovení vede jejich kontext k jasnému odlišení justičních orgánů od jiných orgánů, které mohou vydat evropský vyšetřovací příkaz.
- 42 Pokud jde o cíl směrnice 2014/41, je třeba připomenout, že účelem této směrnice je, jak vyplývá z bodů 5 až 8 jejího odůvodnění, nahradit roztříštěný a složitý rámec pro shromažďování důkazních prostředků v trestních věcech s přeshraničním rozměrem, který existoval až do přijetí uvedené směrnice, a zavedením zjednodušeného a efektivnějšího systému založeného na jednotném nástroji, nazvaném „evropský vyšetřovací příkaz“, usnadnit a urychlit soudní spolupráci s cílem přispět k uskutečnění cíle stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva vytyčeného pro Unii na základě velké míry důvěry, která musí panovat mezi členskými státy [rozsudek ze dne 16. prosince 2021, Specializirana prokuratura (Provozní a lokalizační údaje), C-724/19, EU:C:2021:1020, bod 36, jakož i citovaná judikatura].

- 43 V tomto ohledu cíl spočívající ve zjednodušené a účinné spolupráci mezi členskými státy vyžaduje prostou a jednoznačnou identifikaci orgánu, který vydal evropský vyšetřovací příkaz, za účelem určení, zda takové rozhodnutí musí být potvrzeno justičním orgánem podle čl. 2 písm. c) bodu ii) směrnice 2014/41, či nikoli. Výklad uvedený v bodě 36 tohoto rozsudku, podle kterého se obě kategorie vydávajících orgánů ve smyslu čl. 2 písm. c) této směrnice navzájem vylučují, umožňuje dosáhnout tohoto cíle, pokud umožňuje jednoznačně určit, zda vydávající orgán spadá pod bod i) nebo bod ii) tohoto ustanovení.
- 44 Z výše uvedeného vyplývá, že jak znění čl. 2 písm. c) směrnice 2014/41, tak kontext tohoto ustanovení a cíl sledovaný touto směrnicí brání funkčnímu výkladu, na který se odvolávají rakouská a německá vláda, podle kterého daňová správa, pokud podle vnitrostátního práva přebírá práva a povinnosti náležející státnímu zástupci, musí být postavena na roveň tomuto státnímu zástupci, a musí být tudíž kvalifikována jako „vydávající orgán“ ve smyslu čl. 2 písm. c) bodu i) uvedené směrnice.
- 45 Důsledkem tohoto výkladu by totiž bylo, že by daňová správa spadala v závislosti na právním rámci, ve kterém vykonává své pravomoci, pod vydávající orgány uvedené buď v čl. 2 písm. c) bodě i), nebo v čl. 2 písm. c) bodě ii) směrnice 2014/41. Kromě toho uvedený výklad zamlžuje jasné rozlišení, které činí tato směrnice mezi justičními orgány a správními orgány. Dalším jeho důsledkem by bylo v případě, že by taková správa spadala pod první z těchto ustanovení, že by bylo umožněno vydání evropského vyšetřovacího příkazu daňovou správou spadající pod moc výkonnou bez jakéhokoli zásahu justičního orgánu. Přijmout takový přístup by tak bylo zdrojem právní nejistoty a rizika, že se zkomplikuje systém výkonu evropského vyšetřovacího příkazu, jakož i že se tím ohrozí zavedení zjednodušeného a účinného systému spolupráce mezi členskými státy v trestních věcech.
- 46 Vzhledem k výše uvedenému je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 1 odst. 1 první pododstavec a čl. 2 písm. c) bod i) směrnice 2014/41 musí být vykládány v tom smyslu, že:
- daňová správa členského státu, která, ač je součástí jeho moci výkonné, samostatně vede v souladu s vnitrostátním právem daňová trestní vyšetřování namísto státního zastupitelství, přičemž přebírá jeho práva a povinnosti, nemůže být kvalifikována jako „justiční orgán“ ani jako „vydávající orgán“ ve smyslu těchto ustanovení;
 - takový správní orgán naproti tomu může spadat pod pojem „vydávající orgán“ ve smyslu čl. 2 písm. c) bodu ii) uvedené směrnice, pokud jsou splněny podmínky stanovené v tomto ustanovení.

K nákladům řízení

- 47 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Článek 1 odst. 1 první pododstavec a čl. 2 písm. c) bod i) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/41/EU ze dne 3. dubna 2014 o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech

musí být vykládány v tom smyslu, že

- **daňová správa členského státu, která, ač je součástí jeho moci výkonné, samostatně vede v souladu s vnitrostátním právem daňová trestní vyšetřování namísto státního zastupitelství, přičemž přebírá jeho práva a povinnosti, nemůže být kvalifikována jako „justiční orgán“ ani jako „vydávající orgán“ ve smyslu těchto ustanovení.**
- **takový správní orgán naproti tomu může spadat pod pojem „vydávající orgán“ ve smyslu čl. 2 písm. c) bodu ii) uvedené směrnice, pokud jsou splněny podmínky stanovené v tomto ustanovení.**

Podpisy.